

Sygn. akt II Ca 383/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Nowicka

Sędziowie: SO Małgorzata Mróz

SO Maciej Ejsmont

Protokolant Elżbieta Janus

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2018 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa S. W.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 2 lutego 2018 r. sygn. akt I C 384/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki 450 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

(...)

Sygn. akt II Ca 383/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Świdnicy Wydział I Cywilny wyrokiem z dnia 2 lutego 2018 roku zasądził od strony pozwanej Towarzystwa (...) SA na rzecz powódki S. W. kwotę (...) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17.12.2015 r. do dnia zapłaty z tym, że od 1 stycznia 2016 r. z odsetkami za opóźnienie, w pozostałej części powództwo oddalił, koszty procesu wzajemnie zniósł oraz nakazał uiścić na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Świdnicy, tytułem nieuiszczonych wydatków w sprawie: powódce (...) zł i stronie pozwanej (...)zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu (...) r. doszło do zdarzenia drogowego w wyniku którego uszkodzony został samochód powódki – F. (...) o nr rej. (...). Samochód sprawcy kolizji był ubezpieczony w dniu zdarzenia u strony pozwanej, że powódka w związku z opisanym wyżej zdarzeniem zgłosiła stronie powodowej szkodę oraz złożyła wniosek o wypłatę na jej rzecz odszkodowania, a strona pozwana po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego uznała, że w pojeździe powódki zachodzi szkoda całkowita, gdyż koszt naprawy pojazdu wyliczono na (...) zł i po dokonaniu kalkulacji (...)

S.A. wypłaciło powódce odszkodowanie w kwocie (...) zł, gdzie ustalono wartość pojazdu powódki przed szkodą na (...) zł, a po szkodzie – (...) zł, przy czym tę ostatnią wartość ustalono na podstawie oferty z systemu aukcyjnego. Z ustaleń Sądu orzekającego wynika nadto, że pismem z dnia 20 listopada 2015 roku strona pozwana poinformowała powódkę o przyznaniu jej odszkodowania oraz o tym, że w celu ustalenia wartości pojazdu w stanie uszkodzonym, został on skierowany na specjalną platformę internetową, gdzie oferty zakupu składają podmioty specjalizujące się w obrocie pojazdami uszkodzonymi, a uczestnikami aukcji są wyłącznie podmioty mające stałą umowę o współpracy z administratorem platformy internetowej. Strona pozwana zaproponowała powódce sprzedaż pojazdu podmiotowi, który wygrał wyżej opisaną aukcję internetową, przy czym zaznaczono, że decyzja ta musi zostać podjęta do 10 grudnia 2015 roku, tj. do końca terminu obowiązywania oferty, w którym to piśmie zastrzeżono też, że strona pozwana nie odpowiada za odstąpienie oferenta od zakupu pojazdu w przypadku zmiany jego stanu technicznego lub wyposażenia, określonego podczas oględzin. Sąd I Instancji ustalił nadto, że powódka zbyła pojazd w stanie uszkodzonym za (...) zł i pismem z dnia 28 kwietnia 2016 roku odwołała się od pierwotnej decyzji strony pozwanej, która w odpowiedzi odmówiła wypłaty dalszego odszkodowania, podtrzymując swoją dotychczasową decyzję w mocy. Na podstawie opinii biegłego rzeczoznawcy Sąd orzekający ustalił wartość rynkową uszkodzonego pojazdu powódki na kwotę (...)zł, przy niespornej wartości auta powódki przed szkodą ustaloną na (...) zł.

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy uznał, że powództwo było uzasadnione w części, gdyż w toku procesu strona powodowa wykazała, na podstawie opinii biegłego L. N., że wypłacone powódce odszkodowanie zostało zaniżone. Sąd Rejonowy oparł się na tej opinii, gdyż w jego ocenie biegły ten, uwzględniając wszystkie dane dotyczące uszkodzonego pojazdu, ustalił jego wartość przed i po szkodzie, niemniej jednak z uwagi na zakres zlecenia i niesporne, konsekwentne stanowisko stron w zakresie wartości pojazdu przed szkodą jako (...) zł, Sąd orzekający przy rozstrzygnięciu sprawy wziął pod uwagę jedynie ustalenie wartości auta po szkodzie. Sąd I Instancji nie podzielił zastrzeżeń strony pozwanej do opinii biegłego, które sprowadzały się do całkowitego zanegowania opinii, że względu na okoliczność, iż biegły posłużył się metodą szacowania opartą na systemie komputerowym, a nie w oparciu o oferty „rynkowe”, jak tego chciała strona pozwana, posługując się ofertami na aukcji przeprowadzanej przez ubezpieczycieli, gdyż w ocenie Sądu stanowisko strony pozwanej, negujące wartość wyliczoną przez biegłego w oparciu o system (...) E., nie jest słuszne. Sąd Rejonowy wskazał, że opinia biegłego opiera się na systemie eksperckim, na bieżąco aktualizowanym, a dane zamieszczane w tym systemie pochodzą z danych rynkowych. Zdaniem tego Sądu brak było podstaw, żeby wartość pozostałości pojazdu określać w oparciu o oferty internetowe aukcji organizowanej przez ubezpieczyciela, gdyż takiego sposobu likwidacji szkody nie przewidują żadne obowiązujące przepisy, a w przypadku uznania szkody za całkowitą, zakład ubezpieczeń powinien udzielić uprawnionemu pomocy w zagospodarowaniu pozostałości pojazdu, niemniej nie może tego czynić bez prośby uprawnionego. Dlatego też zakład ubezpieczeń nie może narzucać poszkodowanemu takiego sposobu likwidacji szkody, zwłaszcza kiedy prowadzi to do rażącej dysproporcji pomiędzy wysokością teoretycznie oferowanej ceny zakupu z obliczeniem wartości pozostałości pojazdu wynikającej z systemu którym posłużył się biegły. W ocenie Sądu orzekającego, aukcje przeprowadzane przez ubezpieczyciela, jako podmiot zainteresowany w wypłaceniu jak najniższego odszkodowania, mogą okazać się niewiarygodne. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że biegły w opinii wskazał, iż kosztorys naprawy sporządzony przez stronę pozwaną uwzględniał zaniżone stawki roboczogodzin. Ponadto w ocenie Sądu Rejonowego budziło wątpliwości twierdzenie strony pozwanej, że cena z najwyższej oferty jest ceną rynkową, a to ze względu na ograniczenia podmiotowe jakie wynikają z ogólnych warunków handlowych, gdzie nie każdy może być oferentem na tej Platformie, a tym samym nie jest więc wykluczone, że rejestrują się tam jedynie podmioty współpracujące z zakładami ubezpieczeń. Poza tym Sąd I Instancji zauważył, że poszkodowany nie ma żadnego wpływu na opis pojazdu, jaki zamieszczany jest na Platformie i na treść oferty, natomiast potencjalny nabywca nie ogląda auta, a z ogólnych warunków cytowanych przez ubezpieczyciela w piśmie do powódki wynika, że potencjalny nabywca może wycofać się z zakupu jeśli stwierdzi, że stan faktyczny auta jest niezgodny z opisem. Zdaniem Sądu Rejonowego, mając na uwadze kosztorys strony pozwanej określający wartość kosztów naprawy na kwotę (...) zł, gdy z opinii biegłego wynikała kwota (...) zł, opis uszkodzeń zamieszczony na aukcji był niepełny, co dodatkowo przemawiało za oparciem się na opinii biegłego sądowego, a nie ofertach aukcyjnych.

Jako podstawę prawną powództwa Sąd Rejonowy wskazał przepis art. 822 k.c. przy uwzględnieniu przepisu art. 361 k.c., art. 363 § 2 k.c. i art. 17a ustawy z 22.05.2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. Nr 124, poz.1151 ze zm.), a odpowiedzialność za szkodę w pojeździe stanowiącym własność powódki, na skutek zdarzenia komunikacyjnego opisanego w pozwie, ponosiła strona pozwana, jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej bezpośredniego sprawcy szkody, co nie było kwestionowane w toku procesu. Należne się powódce odszkodowanie Sąd Rejonowy ustalił w ten sposób, że od wartości pojazdu przed szkodą w wysokości (...) zł odjął wartość wraku w wysokości (...) zł, co dało kwotę (...) zł i po pomniejszeniu tej kwoty o wypłacone już odszkodowanie, powódce przysługiwała dodatkowa kwota (...) zł, o czym Sąd ten orzekł w pkt I wyroku. Od kwoty zasądzonego odszkodowania Sąd Rejonowy zasądził również odsetki w wysokości ustawowej opierając się na art. 481 § 1 i 2 k.c., mając na uwadze też przepis art. 817 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, a gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie 30 dni. Skoro powódka zgłosiła stronie pozwanej szkodę w dniu 16 listopada 2015 roku odsetki, zdaniem Sądu Rejonowego, mogły być liczone dopiero od 17 grudnia 2015 roku. Z przyczyn wskazanych wyżej Sąd Rejonowy oddalił powództwo ponad kwotę (...)zł, tj., co do kwoty (...)zł oraz co do odsetek liczonych od 10 grudnia 2015 roku do 16 grudnia 2015 r., a o kosztach orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. wzajemnie je znosząc, z uwagi na wynik procesu.

O nieuiszczonych kosztach sądowych na wynagrodzenie biegłego w wysokości (...) zł Sąd ten orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 kpc obciążając nimi po połowie powódkę i pozwanego.

Apelację od wyroku wywiodła strona pozwana zaskarżając wyrok w części, t. w zakresie pkt I, III i V, zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 361 § 1 kc w zw. z art. 824 ⁽¹⁾§ 1 kc przez niewłaściwe ich zastosowanie i przyjęcie, że wartość pozostałości pojazdu m-ki F. (...) powinna zostać obliczona w oparciu o opinię biegłego L. N. a nie o ich rzeczywistą wartość, ustaloną na podstawie wyników aukcji internetowej, co doprowadziło do nieprawidłowego wyliczenia uszczerbku majątkowego powódki, a także naruszenie przepisu art. 363 § 1 kc w zw. art. 824 ⁽¹⁾§ 1 kc wobec niewłaściwego ich zastosowania i uznanie, że wysokość szkody w mieniu powódki należało ustalić jako różnicę wartości jej pojazdu przed szkodą i wartości pozostałości tego pojazdu, czyli wartości wraku, ustalonej przez biegłego na podstawie hipotetycznych wyliczeń, a nie na podstawie rynkowej oferty zakupu wraku, co doprowadziło do ustalenia wysokości odszkodowania w wartości zawyżonej w stosunku do wartości szkody powódki oraz naruszenie art. 354 § 2 kc poprzez jego niezastosowanie, w efekcie czego przyjęcie, że w zakresie obowiązku powódki nie było skorzystanie z przedstawionej jej przez pozwanego oferty zakupu pozostałości pojazdu, co doprowadziło do zawyżenia wysokości uszczerbku w mieniu powódki. Strona apelująca zarzuciła też naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 227 kpc w zw. z art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 6 kc, poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów i brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, co przejawiało się w tym, że Sąd Rejonowy przy ocenie wysokości szkody powódki oparł się na opinii biegłego sądowego wskazanego wyżej, który oparł się na hipotetycznym matematycznym wyliczeniu wartości rynkowej wraku a nie na realnej wartości rynkowej, wynikającej z oferty złożonej na portalu (...) i pominął zupełnie wnioski płynące z tej oferty niewłaściwie przyjmując, że wartość rynkowa pojazdu powódki w stanie uszkodzonym nie przekraczała kwoty (...) zł, gdy pozwany wykazał iż znalazł podmiot, który był skłonny kupić tenże pojazd za kwotę (...) zł, a tym samym niewłaściwie Sąd orzekający przyjął, iż powódka wykazała, że nie mogła sprzedać uszkodzonego pojazdu za kwotę wyższą aniżeli (...) zł, natomiast strona pozwana nie wykazała, że mogła ona zbyć ten wrak za kwotę (...) zł. Wskazując na powyższe uchybienia strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego wskazując, iż zarzuty apelacyjne są chybione, gdyż Sąd Rejonowy słusznie wyliczając wartość jej szkody oparł się na opinii biegłego rzeczoznawcy z tej dziedziny, a nie ofercie online wskazanej przez

stronę pozwaną podkreślając, iż powódka nie miała obowiązku uczestniczyć w tej aukcji, a ceny tam oferowane nie odzwierciedlają wartości rynkowej pojazdu wobec ograniczonego dostępu do tej aukcji, tylko przez firmy zajmujące się skupem i sprzedażą samochodów używanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja strony pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy i ustalenia te Sąd Okręgowy podziela oraz przyjmuje jako własne. Wbrew temu co zarzuca apelujący, Sąd Rejonowy nie dopuścił się obrazy przepisów prawa procesowego wskazanych przez niego w apelacji, a w szczególności podkreślić należy, że ocena materiału dowodowego nie miała w żadnym razie cech dowolności, ale była wnikliwą, wszechstronną oceną wszystkich dowodów przeprowadzonych w toku procesu i na podstawie tejże oceny, kierując się też doświadczeniem życiowym, Sąd orzekający wyprowadził prawidłowo logiczne wnioski słusznie przyjmując, iż załączony przez stronę pozwaną dowód w postaci wydruku oferty zakupu uszkodzonego pojazdu powódki na aukcji auto online, nie mógł stanowić podstawy do przyjęcia, iż taka jest realna rynkowa wartość wraku. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie argumentację Sądu I Instancji przedstawioną w motywach uzasadnienia zaskarżonego wyroku, dlatego w tym miejscu nie ma potrzeby jej powielania. Podkreślić natomiast należy, że przede wszystkim powódka nie miała obowiązku skorzystania z tej oferty, a strona pozwana nie wykazała w sposób nie budzący wątpliwości, że ten kto zaoferował taką cenę za wrak powódki, rzeczywiście by go nabył. Już nawet ze stanowiska strony pozwanej wynikało, że wystawienie wraku pojazdu na aukcji (...) stanowiło jedynie formę pomocy w zagospodarowaniu wraku, powódka nie miała obowiązku korzystać z tej platformy i co najważniejsze z pisma (...) adresowanego do strony pozwanej k. (...) akt odwrót wynika, iż kupiec ma prawo odmówić zawarcia umowy sprzedaży pozostałości, gdy stwierdzi znaczące rozbieżności w stanie faktycznym lub prawnym pozostałości, o czym ma obowiązek powiadomić (...) w ciągu 12 godzin od chwili dokonania oględzin pozostałości, przy czym istnieje możliwość uzupełnienia tych rozbieżności i wystawienie wraku ponownie na aukcję. Powyższe jednoznacznie potwierdza stanowisko Sądu Rejonowego, że to nie niepewna do uzyskania cena ofertowa wraku na aukcji (...) powinna stanowić dowód na wysokość szkody powódki, lecz opinia biegłego rzeczoznawcy, który przy posiadaniu wiedzy fachowej i dużego doświadczenia w tej dziedzinie, wycenił wartość wraku. Dlatego też jako chybione uznać należało pozostałe zarzuty strony apelującej dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 361 § 1 kc, art. 363 § 2 kc w zw. z art. 824⁽¹⁾ § 1 kci art. 354 § 2 kc, wobec prawidłowego przyjęcia przez Sąd orzekający wysokości szkody powódki jako różnicy pomiędzy wartością auta sprzed zdarzenia i po, opierając się na opinii biegłego rzeczoznawcy z zakresu oceny stanu technicznego pojazdów i wyceny pojazdów oraz szkód powypadkowych, a nie na niepewnej ofercie przedstawionej przez stronę pozwaną w ramach (...), co sprawia, że nie ma racji skarżący zarzucając, iż ustalona przez Sąd I Instancji wysokość szkody powódki została zawyżona.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 385 kpc oddalono apelację wobec jej bezzasadności, a o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc i mając na uwadze, że strona pozwana przegrała spór w postępowaniu odwoławczym obciążoną ją kosztami postępowania apelacyjnego w całości.

(...)